

НЕЛЕГАЛЬНА ВИРУБКА ЛІСУ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ НЕОБРОБЛЕНОЇ ДЕРЕВИНИ

Вступ

Глобальна торгівля круглим лісом, паперовими виробами, меблями та іншою продукцією, що виготовляється з незаконно добутої деревини є частиною багатомільйонної індустрії. **Неlegальною вирубкою лісу вважається будь-яка діяльність, яка включає заготівлю, перевезення, обробку, купівлю чи продаж деревини, що суперечить загальнодержавному чи місцевому законодавству.** Як правило, про цю проблему говорять в контексті тропічних лісів, однак порушення закону виявляють як і в розвинених країнах, так і в країнах з перехідною економікою. У багатьох країнах світу незаконна вирубка дерев відбувається у маленьких масштабах, тому її вплив на навколишнє середовище чи суспільство не такий відчутний. Однак, для багатьох держав незаконна вирубка лісу несе реальну загрозу, оскільки може становити небезпеку лісам, людям та живій природі. Особливої шкоди така діяльність завдає біорізноманіттю різних форм життя, адже правопорушники часто цілеспрямовано нищать ліси високої природоохоронної цінності, не зважаючи на охоронний статус території з рідкісними видами деревних порід, які вже вирубані в інших лісових масивах. Незаконна вирубка лісу негативно впливає й на людей, які втрачають природні лісові ресурси і часто самі стають жертвами залякувань та жорстокості. Сотні мільйонів доларів, що сплачуються платниками податків, викидаються на вітер через неврегульованість питання неправомірної вирубки лісу, а торгівля пов'язана з такою діяльністю має широкий суспільний резонанс.

Всесвітній фонд природи WWF вважає, що незаконна вирубка дерев є частиною набагато більшої проблеми, яка передбачає управління лісовими ресурсами та подолання корупції. Насправді, коло проблеми виходить за межі діяльності окремих людей, що зловживають правовим регулюванням природокористування, та є питанням спільної відповідальності виробників, торгівельних компаній, покупців та споживачів лісоматеріалів та деревини. WWF використовує термін «нелегальна вирубка лісу та реалізація необробленої деревини», що включає крадіжки лісоматеріалів у малих та великих розмірах, а також таку протиправну діяльність, як трансферне ціноутворення, порушення податкового законодавства, протиправне постачання лісової сировини, наприклад, «відмивання» деревини у країнах реекспортерів, а також ухиляння від концесійних договорів та отримання доступу до управління та торгівлі лісовими ресурсами через підкуп та корупцію. Неefективна державна політика та менеджмент лісових ресурсів можуть спричинити нераціональне використання лісів, збільшення незаконної діяльності щодо нелегального видобутку корисних копалин, полювання на диких тварин, а також заборонену законом розчистку територій з метою будівництва.

WWF працює разом із партнерами, міжнародними організаціями та урядами для того щоб:

- Сприяти забезпеченню виконання чинного законодавства та заохочувати створення ініціатив щодо покращення державного управління, за необхідності надавати допомогу у покращенні чи розробці нових законодавчих актів, забезпечувати їх впровадження;
- Стимулювати розвиток незалежного моніторингу та аудитів згідно зі стандартами FSC «Лісова опікунська рада» для успішного управління лісовими ресурсами та відслідковування руху заготовленої продукції з лісу і до кінцевого споживача;
- Спонукаючи країн-споживачів надавати необхідну підтримку та технічну допомогу країнам-виробникам з метою виявлення основних причин нелегальної вирубки лісу та їхнього вирішення (враховуючи подолання бідності);
- Підтримувати діяльність глобальної мережі лісових і торгівельних компаній (WWF Global Forest and Trade Network), яка поєднує виробників із покупцями, що мають спільну мету досягти і підтримувати відповідальне лісоуправління;
- Працювати над створенням бази людських ресурсів та інституційного потенціалу для успішного планування та управління лісовими територіями (природо-заповідні об'єкти, державні, приватні і комунальні ліси).
- Популяризувати виявлення особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ) та діяльність направлену на ефективне управління та збереження цих територій;
- Допомогати в імplementації систем перевірки юридичної відповідності та звітності, особливо в країнах де для впровадження сертифікації лісogосподарських підприємств потрібно більше часу;
- Заохочувати використання системи закупівель, де чітко вказуватиметься тип деревини чи лісової продукції, які заготовлені на підприємствах, що відповідають стандартам сталого управління лісовими ресурсами;
- Підтримувати прийняття та практичне застосування добровільних двосторонніх торгівельних угод, та якщо можливо, дію спеціального законодавства при закупівлях на загальнодержавному рівні, яке передбачатиме прийняття добровільних зобов'язань з метою ефективності регулювання попиту;
- Поширювати інформацію про соціально-економічний вплив нелегальної вирубки лісу та правопорушень у лісовому секторі між такими групами як урядовці, бізнесмени, виробники, інвестори та споживачі;
- Пропагувати «Конвенцію про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення» (CITES) та її застосування, як знаряддя боротьби з торгівлею цими видами;
- Співпрацювати з фінансовими установами, щоб забезпечити належну охорону природоохоронних об'єктів та впевненість у тому, що інвестиції у бізнес не сприятимуть незаконній вирубці дерев, наприклад через фінансування лісопереробних об'єктів, потужності яких перевищують норми та об'єми передбачені законом.

Позиційний документ

Березень 2007

Випуск Позиційного документу WWF в рамках програми «Ліси заради життя»

За додатковою інформацією звертайтеся до

Карін Весман
WWF International
Tel: +41 (0)22 3649507
kwessman@wwfint.org